

EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

SECȚIA A TREIA

CAUZA SHOLOKHOV c. ARMENIEI ȘI REPUBLICII MOLDOVA

(Cererea nr. 40358/05)

HOTĂRÎRE

STRASBOURG

31 iulie 2012

DEFINITIVĂ
31 octombrie 2012

Această hotărîre poate fi supusă unei revizuii editoriale.

În cauza Sholokhov c. Armeniei și Republicii Moldova,

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (Secțiunea a Treia), statuînd într-o Cameră compusă din:

Josep Casadevall, *Președinte*,

Alvina Gyulumyan,

Ján Šikuta,

Ineta Ziemele,

Luis López Guerra,

Nona Tsotsoria,

Kristina Pardalos, *judcători*,

și Santiago Quesada, *Grefier al Secțiunii*,

Deliberînd cu ușile închise la 26 iunie 2012,

Pronunță următoarea hotărîre, care a fost adoptată la aceeași dată:

PROCEDURA

1. Cauza a fost inițiată prin cererea (nr. 40358/05) depusă la 16 octombrie 2005 contra Republicii Armenia și Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului potrivit articolului 34 din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (“Convenția”) de un cetățean al Republicii Moldova, dl Valentin Sholokhov (“reclamantul”).

2. Reclamantul a fost reprezentat de dl S. Corceac, avocat care își desfășoară activitatea la Chișinău. Guvernul Armeniei a fost reprezentat de Agentul său, dl G. Kostanyan, Reprezentantul Republicii Armenia la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Guvernul Republicii Moldova („Guvernul”) a fost reprezentat de Agentul său, dl V. Grosu, Reprezentantul Republicii Moldova la Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

3. Reclamantul s-a plîns, *inter alia*, că urmare a refuzului instanțelor judecătorești din Armenia de a recunoaște și executa hotărîrea judecătorească definitivă din 27 martie 2003, pronunțată în favoarea lui, i-au fost violate drepturile sale garantate de Articolul 6 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul 1 la Convenție.

4. La 11 decembrie 2008 cererea a fost comunicată Guvernelor Armeniei și Republicii Moldova. De asemenea, a fost luată decizia să se examineze admisibilitatea cererii simultan cu fondul acesteia (Articolul 29 § 1). Urmare a demisiei dlui Mihai Poalelungi, judecătorul ales în privința Republicii Moldova (Articolul 6 din Regulamentul Curții), Președintele Camerei I-a desemnat pe dl Ján Šikuta să participe ca judecător ad hoc (Articolul 26 § 4 din Convenție și Articolul 29 § 1 din Regulamentul Curții).

ÎN FAPT**I. CIRCUMSTANȚELE CAUZEI**

5. Reclamantul s-a născut în 1945 și locuiește în Chișinău.

A. Istoria cauzei

6. În luna mai 1971 reclamantul, care locuia în Erevan la acel moment, a suferit o leziune la locul de muncă, și anume fracturarea coloanei vertebrale, în timp ce lucra la Fabrica de carne din Erevan, o întreprindere de stat. El a fost recunoscut invalid de gradul întâi, necesitând îngrijiri medicale permanente și i s-a alocat indemnizație de invaliditate lunară.

7. La 25 februarie 1972 administrația Fabricii de carne și-a asumat responsabilitatea pentru accident și i-a acordat reclamantului plăți lunare pe viață, echivalente diferenței între indemnizația de invaliditate și salariul mediu.

B. Primul și al doilea set de proceduri inițiate de reclamant

8. La o dată nespecificată, reclamantul, care aparent pînă la acel moment s-a mutat în RSS Moldovenească, a inițiat proceduri în instanțele judecătorești naționale împotriva Fabricii de carne, solicitînd compensarea prejudiciilor.

9. La 20 noiembrie 1973 Judecătoria s. Leninskiy din Chișinău a obligat Fabrica de carne să achite costul îngrijirilor medicale: suma totală de 1,375 ruble și plăți lunare de 62.50 ruble pentru perioada cuprinsă între 29 octombrie 1973 și 20 august 1975, ultima fiind data cînd reclamantul urma să fie supus examinării obișnuite a dizabilității sale. La 16 ianuarie 1974 Colegiul Civil al Curții Supreme al RSS Moldovenești a modificat această hotărîre prin diminuarea sumelor acordate pînă la 882 ruble și respectiv 40 ruble.

10. Reiese că la o dată nespecificată, reclamantului i-a fost atribuit grad de invaliditate pe viață, cu pierderea capacității de muncă 100%. În continuare, rezultă că Fabrica voluntar a continuat să achite lunar banii după luna august 1975.

11. La o dată nespecificată la sfîrșitul anilor 1980 reclamantul a inițiat proceduri judiciare împotriva Fabricii de carne solicitînd compensarea în continuare a prejudiciilor pentru costul îngrijirii medicale suplimentare și hrană suplimentară.

12. La 15 ianuarie 1988 Judecătoria s. Ordzhonikidzenskiy din Erevan a admis pretențiile reclamantului și a obligat Fabrica de carne să achite suma globală de 5,430 ruble în calitate de costuri pentru îngrijirea medicală suplimentară în perioada anilor 1971 și 1986, suma totală de 400 ruble pentru perioada cuprinsă între luna noiembrie 1986 și iunie 1987 și suma totală de 4,655 ruble în calitate de cost pentru nutriție suplimentară pentru perioada cuprinsă între luna octombrie 1971 și iunie 1987 (în continuare “hotărîrea judecătorească din 1988”). Judecătoria de sector, în continuare a obligat Fabrica de carne să achite reclamantului, în vigoare din data adoptării hotărîrii, 119.63 ruble lunar pentru îngrijire medicală suplimentară și necesități pentru un regim alimentar special.

13. Nu a fost depusă vreo cerere de apel, astfel hotărîrea a devenit definitivă.

14. Rezultă că fabrica a stopat achitarea lunară a sumelor bănești în beneficiul reclamantului începînd cu 1 ianuarie 1992.

15. La 14 iunie 1995 Fabrica de carne din Erevan, care la acel moment a fost deja redenumită în “Unitatea de Producție Urartu”, a fost restructurată în Unitatea de Producție Urartu Fabrica de carne din Erevan Societate pe acțiuni

de tip deschis (în continuare S.A. Urartu) și ulterior a fost privatizată. În conformitate cu statutul societății, S.A. Urartu a fost considerată ca successor legal al Unității de Producție Urartu.

16. Printr-o scrisoare din 26 iulie 1995, directorul general al S.A. Urartu, R.D., a informat Asociația pentru Persoanele cu Dizabilități din Moldova că fabrica trecea prin probleme financiare și nu era capabilă să plătească sumele bănești. Directorul general a promis că va reîncepe achitarea sumelor bănești în pofida acestor probleme.

17. La 14 ianuarie 1997 Judecătoria Poporului al sectorului Erebuni din Erevan, potrivit prevederilor Legii cu privire la Întreprinderi și Insolvabilitatea Antreprenorilor Privati, a declarat insolubilă S.A. Urartu. La 28 aprilie 1997 societatea a fost înaintată la licitație și vândută unei persoane private. La 12 mai și respectiv 2 iunie 1997, Judecătoria Poporului de sector a dispus că persoana privată este noul proprietar al S.A. Urartu și a încetat procedurile de insolabilitate prin absolvirea societății debitoare de la rambursarea oricăror datorii. La rîndul ei, S.A. Urartu, a adoptat un nou statut prin care nu se considera succesori legal al oricărei alte societăți și nu era responsabilă de datoriile oricărei alte societăți.

18. Printr-o scrisoare din 13 aprilie 2001 Ministerul Justiției al Moldovei (MJM) a informat Ministerul Justiției al Armeniei (MJA) despre pretențiile reclamantului cu privire la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 1988. Comentînd asupra faptului că S.A. Urartu trecea prin dificultăți financiare, MJM a atras atenția asupra Articolului 7 din Acordul privind recunoașterea reciprocă a dreptului la repararea prejudiciului cauzat lucrătorilor în urma unor vătămări, unei boli profesionale sau altui prejudiciu cauzat sănătății legat de executarea obligațiilor de serviciu, semnat la Moscova la 9 septembrie 1994 (*Соглашение о взаимном признании прав на возмещение вреда, причиненного работникам увечьем, профессиональным заболеванием либо иным повреждением здоровья, связанные с исполнением ими трудовых обязанностей* – “Acordul de la Moscova”) și a solicitat MJA să-l informeze despre rezultatul investigației sale.

19. Printr-o scrisoare din 25 iunie 2001 MJA a informat MJM că, ținînd cont de faptul că reclamantul a prezentat la timp toate documentele completate, era pregătit să remită aceste documente la instanța de judecată relevantă pentru a executa hotărîrea în cauză după cum este prevăzut de acordurile Comunității Statelor Independente (CSI).

20. La 19 noiembrie 2001 reclamantul a prezentat o scrisoare către MJM, prin care s-a plîns, *inter alia*, despre neexecutarea hotărîrii judecătorești din 1988 și a solicitat achitarea restanțelor și reluarea achitării plăților lunare.

21. Printr-o scrisoare din 7 decembrie 2001 MJM a remis scrisoarea reclamantului către MJA.

22. La o dată nespecificată, reclamantul a scris către MJA, informîndu-l că cererea cu privire la completarea corectă a documentelor trebuia să fi fost o neînțelegere, deoarece plîngerile sale se refereau la neexecutarea hotărîrii adoptate de instanțele judecătorești ale Armeniei spre deosebire de o hotărîre externă.

23. MJM a adresat o scrisoare către MJA la 2 august 2002 cu un conținut similar, anexînd o copie a hotărîrii judecătorești din 1988 menționînd că toate

documentele cu privire la executare solicitate erau în posesia autorităților Armeniei.

24. Printr-o scrisoare din 20 septembrie 2002 MJA a informat MJM că a înaintat o cerere la Judecătoria sectorului Erebuni și Nubarashen din Erevan prin care a solicitat motivele neexecutării hotărîrii judecătorești din 1988.

25. Prin scrisoarea din 21 noiembrie 2002 MJA a informat MJM că la 14 ianuarie 1997, S.A. Urartu a fost declarată insolubilă, vîndută unei terțe părți prin licitație și că nu era considerată ca succesori legal al oricărei societăți și nu era responsabilă de datoriile oricărei alte societăți.

26. La o dată nespecificată, reclamantul a scris Procurorului General al Armeniei și MJA, afirmînd că replica menționată era în contradicție cu Articolul 7 al Acordului de la Moscova, care urma să fie aplicat în cauza sa dacă S.A. Urartu ar fi fost lichidată.

27. La o dată nespecificată, reclamantul a scris către MJA, afirmînd că S.A. Urartu nu putea fi considerată lichidată și că, în orice caz, Articolul 7 din Acordul de la Moscova trebuia să fie aplicat. În aceeași perioadă el a scris către MJM, plîngîndu-se despre omisiunea acestuia să reacționeze în temeiul Articolul 10 și 11 din Acordul de la Moscova cu privire la neconformarea autorităților din Armenia cu Articolul 7 din Acord.

28. Reiese că reclamantul a continuat să se plîngă la diferite autorități cu privire la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 1988. Printr-o scrisoare din 3 aprilie 2006, Ministerul Muncii și Problemelor Sociale al Armeniei, în răspuns la plîngerea reclamantului adresată Parlamentului Rusiei, l-a informat că în conformitate cu Paragraful 16 al hotărîrii Guvernului nr. 576 din 15 noiembrie 1992 care nu mai era în vigoare din 26 august 2004, în cazul lichidării unei companii, prejudiciul trebuia să fie compensat de autoritățile securității sociale din fondurile alocate din bugetul Statului. Reclamantul ar fi putut aplica la autoritățile competente pentru a obține o astfel de reparare, ceea ce a omis să facă. Prin urmare, chestiunile ridicate de reclamant în plîngerea nu țin de competența autorităților administrative. Reclamantului i-a fost recomandat să se adreseze în instanțele judecătorești.

C. Al treilea set de proceduri inițiate de reclamant

29. La o dată nespecificată reclamantul a inițiat proceduri în instanțele judecătorești din Moldova împotriva S.A. Urartu, invocînd că ultima a stopat achitarea sumelor bănești din 1 ianuarie 1992 și a solicitat, în continuare, prejudicii în calitate de (a) cost pentru medicamente, (b) costuri pentru proteze și scaun cu roțile o dată la fiecare cinci ani, (c) costurile serviciilor naționale, (d) costurile tratamentului în stațiunea de sănătate și sanitară, inclusiv voucherul și costurile pentru călătorie pentru dînsul și persoana care îl însoțea, (e) costurile așternutului de pat, (f) costurile legate de cumpărarea unui automobil, reparațiile majore și combustibilul, (g) costuri pentru fizioterapie, masaj, chiria echipamentului, și cheltuielile pentru instructor și maser, și (h) costuri legate de cumpărarea locuinței și întreținerea sa. Costurile punctelor (a)-(g) au fost solicitate pentru perioada ianuarie 1992 și decembrie 2001. Reclamantul a susținut că s-a adresat la administrația S.A. Urartu cu aceste pretenții, dar i-au fost refuzate.

30. La 27 martie 2003 Judecătoria s. Ciocana din Chișinău a constatat că S.A. Urartu este succesor legal al Fabricii de carne din Erevan și a admis pretențiile reclamantului cuprinse în punctele (a)-(g), acordându-i suma de 17,884 dolari SUA și a respins pretențiile din punctul (h) (în continuare “hotărîrea judecătorească din 2003”). Această hotărîre putea fi contestată cu apel în 15 zile după adoptare.

31. La o dată nespecificată, reclamantul a depus o cerere de apel, prin care a solicitat admiterea integrală a pretențiilor sale.

32. La 21 iulie 2003 dl R.D., de asemenea, a depus apel, aparent în calitate de director general al societății.

33. La 22 octombrie 2003 Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău, în cele din urmă a menținut hotărîrea judecătorească din 2003.

34. Reiese că reclamantul, în același timp, a solicitat MJM să-l ajute la recunoașterea și executarea hotărîrii judecătorești din 2003 pe teritoriul Armeniei în conformitate cu Convenția cu privire la asistența juridică și raporturile juridice în materie civilă, familială și penală semnată la Minsk la 22 ianuarie 1993 (*Конвенция о правовой помощи и правовых отношениях по гражданским, семейным и уголовным делам* – “Convenția de la Minsk”). În continuare, se pare că la 1 septembrie 2003 MJM a remis cererea reclamantului inclusiv toate documentele necesare către MJA.

35. Printr-o scrisoare din 20 ianuarie 2004 MJA a informat reclamantul că cererea cu privire la recunoașterea și executarea hotărîrii judecătorești din 2003 a fost remisă instanței de judecată competente din Armenia.

36. La 4 martie 2004 Judecătoria s. Erebuni și Nubarashen din Erevan a admis cererea reclamantului prin recunoașterea hotărîrii judecătorești din 2003 și dispunînd executarea acesteia.

37. La o dată nespecificată, dl R.D. a depus o cerere de apel împotriva acestei decizii.

38. La 23 aprilie 2004 Curtea Civilă de Apel a Armeniei a decis să respingă cererea reclamantului. În acest sens, Curtea de Apel a menționat că, prin hotărîrea judecătorească din 1988, reclamantului i-au fost acordate achitări lunare pentru îngrijire medicală și hrană suplimentară și a citat Articolul 55 (c) din Convenția de la Minsk.

39. La o dată nespecificată, reclamantul a depus recurs, în care a invocat că obiectul procedurilor din 1988 și 2003 a fost diferit, și în orice caz, pîrîtul a stopat achitarea sumelor bănești la 1 ianuarie 1992.

40. La 17 septembrie 2004 Curtea de Casație a respins recursul reclamantului fiind nefondat și a menținut constatările Curții Civile de Apel. O copie a acestei decizii a fost recepționată de reclamant la o dată nespecificată după 19 aprilie 2005.

41. La 22 noiembrie 2007 MJM a adresat o scrisoare la MJA prin care a solicitat poziția oficială a autorităților din Armenia cu privire la interpretarea și aplicarea Acordului de la Moscova cauzei reclamantului și posibilitatea unei examinări imparțiale de o instanță de judecată din Armenia cu privire la chestiunea executării hotărîrii judecătorești din 2003. Nu este clar dacă a existat un răspuns la scrisoarea sa din partea MJA.

II. DREPT INTERN ȘI INTERNAȚIONAL PERTINENT

A. Constituția Armeniei din 1995 (urmare a amendamentelor introduse la 27 noiembrie 2005 în vigoare din 6 decembrie 2005)

42. Potrivit Articolului 6, acordurile internaționale sunt parte integrantă a sistemului judiciar al Armeniei.

B. Acordul de la Moscova (în vigoare pentru Republica Moldova și Armenia din 7, și respectiv 27 octombrie 1995)

43. Prevederile relevante ale Acordului de la Moscova prevede:

Articolul 1

“Acest Acord se referă la întreprinderile, agențiile și organizațiile Părților Contractante (inclusiv cele ale fostei URSS) indiferent de forma de proprietate (în continuare, întreprinderile).

Plățile compensatorii pentru prejudiciul cauzat lucrătorilor printr-o vătămare, o boală profesională sau alt prejudiciu legat de executarea obligațiilor de serviciu (în continuare, compensare pentru prejudiciu) se acordă lucrătorilor care au activat anterior la întreprinderi, sau în cazul decesului lor persoanelor care au dreptul la compensarea prejudiciului, și care sunt cetățeni și au domiciliul permanent în oricare dintre Părțile Contractante. ...”

Articolul 2

“Compensarea pentru prejudiciul cauzat unui lucrător în rezultatul unei vătămări de serviciu, altui prejudiciu cauzat sănătății (inclusiv cazurile în care pierderea capacității de muncă în rezultatul unui accident la locul de muncă legat de executarea obligațiilor de serviciu de către lucrători apare după ce persoana vătămată s-a mutat la altă Parte Contractantă) sau deces este plătită de angajatorul Părții Contractante ale cărei legi erau aplicabile lucrătorilor la momentul vătămării, altui prejudiciu cauzat sănătății sau deces.

Angajatorul responsabil de cauzarea prejudiciului achită compensația în conformitate cu legislația națională.”

Articolul 7

“În cazul lichidării întreprinderii responsabile pentru prejudiciul cauzat unui lucrător și în lipsa unui succesor legal, Partea Contractantă pe al cărui teritoriu a fost lichidată întreprinderea garantează compensarea prejudiciului a astfel de lucrători în conformitate cu legislația națională.”

Articolul 8

“O instanță de judecată a unei Părți Contractante pe a cărei teritoriu acțiunea atrage responsabilitatea pentru prejudiciile care au avut loc, sau o instanță de judecată a unei Părți Contractante pe al cărei teritoriu persoanele care au dreptul la compensarea prejudiciului locuiesc se bucură de jurisdicția asupra cauzelor prevăzute de prezenta Convenție.”

Articolul 10

“Disputele referitoare la interpretarea și aplicarea acestei Convenții sunt soluționate prin negocieri între Părțile Contractante implicate și alte mijloace general acceptate, inclusiv comisiile de conciliere formate la cererea uneo Părți Contractante.”

Articolul 11

“Chestiunile care nu sunt reglementate de prezentul Acord, inclusive cele referitoare la aplicarea acestuia sunt examinate de autoritățile competente ale Părților Contractante.”

C. Convenția de la Minsk (în vigoare pentru Armenia și Republica Moldova din 21 decembrie 1994 și respectiv din 26 martie 1996)

44. Prevederile relevante ale Secțiunii III ale Convenției de la Minsk, denumită “Recunoașterea și Executarea Deciziilor”, prevede:

Articolul 51: Recunoașterea și executarea deciziilor

“Fiecare Parte Contractantă, în condițiile prevăzute de prezenta Convenție, recunoaște și execută următoarele hotărâri, emise pe teritoriile altor Părți Contractante: a) hotărârile instituțiilor de justiție în cauzele civile și familiale...”

Articolul 53: Cererea de încuviințare a executării silite a hotărârii

“1. Cererea de încuviințare a executării silite a hotărârii se prezintă în instanța de judecată competentă a Părții Contractante, unde urmează a fi executată hotărârea. Ea poate fi depusă și în instanța de judecată, care a emis hotărârea în cauza examinată în prima instanță. Această instanță de judecată remite cererea instanței de judecată competente să emită hotărârea în baza cererii...”

Articolul 54: Ordinea de recunoaștere și executare silită a hotărârilor

“1) Cererile de recunoaștere și de încuviințare a executării silite a hotărârilor, prevăzute în articolul 51, se examinează în instanțele de judecată ale Părții Contractante, pe teritoriul căreia urmează a fi executată silit.

2) Instanța de judecată, care examinează cererile de recunoaștere și de încuviințare a executării silite a hotărârii, se limitează la stabilirea faptului respectării condițiilor prevăzute de prezenta Convenție. În caz dacă condițiile au fost respectate, instanța de judecată emite hotărârea privind executarea silită.

...”

Articolul 55: Refuzul de a recunoaște și executa hotărârile

“Recunoașterea deciziilor... și încuviințarea executării silite pot fi refuzate on caz dacă: ...

(c)

în cauza, care implică aceleași părți, același obiect și același temei, pe teritoriul Părții Contractante, unde urmează a fi recunoscută sau executată hotărârea, care a fost adoptată anterior...”

D. Legea Republicii Armenia cu privire la întreprinderi și insolabilitatea antreprenorilor privați (în vigoare din 18 iunie 1995 până la 1 martie 1997)

45. Secțiunea 17 a împuternicit instanța de judecată să declare un debitor insolubil.

46. Secțiunea 30 § 1 a prevăzut că instanța de judecată trebuie să decidă asupra înaintării entității juridice a debitorului insolubil la vânzare prin licitație. Potrivit sub-paragrafului 4 din aceeași Secțiune, cumpărătorul entității juridice insolubile nu trebuie să fie responsabil de datoriile ei.

47. Secțiunea 34 a prevăzut că o instanță de judecată, în temeiul concluziilor examinării cauzei de către instanța de judecată cu privire la insolabilitate, trebuie să elibereze debitorul de la plata tuturor datoriilor neachitate și trebuie să interzică ulterior să fie instituite proceduri judiciare împotriva debitorului care vrea să recupereze astfel de datorii.

E. Hotărîrea Guvernului Armeniei nr. 576 din 15 noiembrie 1992

48. În conformitate cu Paragraful 16 din Hotărîre, care nu mai este în vigoare din 26 august 2004, în cazul încetării activităților unei companii în urma lichidării sale sau restructurării, prejudiciul cauzat unui lucrător în rezultatul unei vătămări de serviciu urma să fie compensată de succesorul legal al companiei și, în cazul lipsei ultimului, autoritățile securității sociale din fondurile alocate din bugetul de stat.

ÎN DREPT

I. PRETINSA VIOLARE A ARTICOLULUI 6 § 1 DIN CONVENȚIE ȘI ARTICOLUL 1 DIN PROTOCOLUL 1 LA CONVENȚIE

49. Reclamantul s-a plîns de omisiunea autorităților Armeniei și Republicii Moldova de a executa hotărîrea judecătorească din 1988 și omisiunea autorităților Armeniei de a executa hotărîrea judecătorească din 2003, care au fost pronunțate în favoarea sa. El s-a bazat pe Articolul 6 § 1 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul 1 la Convenție, care în partea lor relevantă prevăd:

Articolul 6

“Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil ... de către o instanță ...care va hotărî, fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil ...,”

Articolul 1 din Protocolul 1

« Orice persoană fizică sau juridică are dreptul la respectarea bunurilor sale. Nimeni nu poate fi lipsit de proprietatea sa decît pentru o cauză de utilitate publică și în condițiile prevăzute de lege și de principiile generale ale dreptului internațional.

Dispozițiile precedente nu aduc atingere dreptului statelor de a adopta legile pe care le consideră necesare pentru a reglementa folosința bunurilor conform interesului general sau pentru a asigura plata impozitelor ori a altor contribuții, sau a amenzilor. »

A. Admisibilitatea

1. Neexecutarea hotărîrii judecătorești din 15 ianuarie 1988

(a) Scopul plîngerii

50. Prin hotărîrea judecătorească 1988 reclamantului i-a fost acordat trei sume bănești totale, cît și plăți lunare pentru îngrijire medicală suplimentară și necesități pentru un regim alimentar suplimentar. Cu toate acestea, unica problemă ridicată de reclamant la depunerea plîngerii și ulterior, a fost neachitarea începînd cu 1 ianuarie 1992 a sumelor lunare pentru îngrijire medicală suplimentară și necesități pentru un regim alimentar suplimentar. Astfel, Curtea va examina această plîngere numai în privința neachitării sumelor bănești lunare.

(b) Plîngerea în privința Armeniei

51. Guvernul Armeniei a invocat că reclamantul a omis să epuizeze căile interne de atac în privința acestei plîngerii, deoarece nu a inițiat proceduri judiciare, fie în instanțele judecătorești din Armenia, fie cele din Moldova, referitor la omisiunea de a executa hotărîrea judecătorească din 1988.

53. Curtea consideră că nu este necesară examinarea obiecției Guvernului Armeniei cu privire la neepuizare, deoarece prezenta plîngere este inadmisibilă din următoarele motive.

54. În prezenta cauză, prin hotărîrea judecătorească din 15 ianuarie 1988 reclamantului i-au fost acordate sume lunare bănești în legătură cu vătămarea sa cauzată la serviciu, care urmau să fie achitate de către fostul său angajator, Fabrica de carne din Erevan. Cu toate acestea, la 2 iunie 1997, în temeiul încheierii cu privire la procedurile de insolabilitate și vînzarea S.A. Urartu, succesorul legal al Fabricii de carne din Erevan, societatea a fost eliberată de la achitarea datoriilor sale, care au inclus obligațiile asumate anterior față de reclamant (a se vedea § 17 *supra*). Astfel, poate fi conchis că începînd cu 2 iunie 1997 nu a mai existat o obligație în temeiul legislației din Armenia pentru achitarea sumelor bănești lunare în beneficiul reclamantului după cum a fost dispus prin hotărîrea judecătorească din 1988.

55. Din acest punct de vedere, Curtea reiterează că în conformitate cu regulamentele recunoscute general în dreptul internațional, Convenția reglementează, numai, pentru fiecare Parte Contractantă, fapte ulterioare intrării ei în vigoare pentru Partea respectivă (a se vedea, de exemplu, *Jovanović v. Croația* (dec.), nr. 59109/00, CEDO 2002-III).

56. Curtea observă că Convenția și Protocolul 1 a intrat în vigoare în privința Armeniei la 26 aprilie 2002. Prin urmare, la momentul intrării în vigoare a Convenției în privința Armeniei, nici S.A. Urartu, nici autoritățile din Armenia nu erau obligate în temeiul legislației naționale să achite compensații reclamantului în temeiul hotărîrii judecătorești din 1988. Astfel, Curtea nu este competentă să examineze prezenta plîngere, deoarece ea se referă la dreptul reclamantului de a primi compensațiile în cauză și apoi se

referă la evenimentele care s-au sfârșit înainte de data intrării în vigoare a Convenției în privința Armeniei.

57. În afară de acestea, în vederea constatării dacă a existat o responsabilitate din partea autorităților din Armenia cu privire la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 1988 în temeiul Articolului 7 din Acordul de la Moscova și Paragraful 16 din Hotărîrea Guvernului nr. 576, ar fi necesar de stabilit dacă declarînd S.A. insolubilă și vînzînd-o altei persoane a însemnat lichidarea sa *de facto*. Cu toate acestea, Curtea nu poate examina procedurile de insolabilitate în cauză, deoarece acestea s-au încetat în 1997 și astfel, decade din competența Curții *ratione temporis*.

58. Reiese că această plîngere este incompatibilă *ratione temporis* cu prevederile Convenției, în sensul Articolului 35 § 3 din Convenție și urmează să fie respinsă în temeiul Articolului 35 § 4.

(c) Plîngerea în privința Republicii Moldova

59. Guvernul Republicii Moldova a invocat că prezenta cerere este incompatibilă *ratione loci* și *ratione personae* în privința Republicii Moldova. În acest sens, el a invocat că accidentul de serviciu al reclamantului a avut loc pe teritoriul Armeniei; hotărîrea împotriva Fabricii de carne din Erevan a fost adoptată de o instanță judecătorească din Armenia și, astfel, urma să fie executată de autoritățile Armeniei pe teritoriul său.

60. Reclamantul a invocat că Guvernul Moldovei nu a întreprins acțiuni eficiente pentru executarea hotărîrii judecătorești din 1988, totuși era conștient de faptul că începînd cu luna ianuarie 1992 debitorul S.A. Urartu a stopat achitarea sumelor în beneficiul său.

61. Curtea menționează că prezenta cauză se referă la neexecutarea unei hotărîri a unei instanțe de judecată din Armenia împotriva unei entități juridice cu sediul în Armenia (a se compara, *Racu v. Moldova* (dec.), nr. 13136/07, 1 iulie 2008). Faptul că reclamantul, ca beneficiar al hotărîrii judecătorești din 1988 este cetățean al Moldovei nu este suficient pentru a hotărî că autoritățile Moldovei sunt responsabile în oricare caz pentru neexecutare. În acest sens, trebuie să fie menționat că reclamantul a omis să specifice în ce mod particular, la fel ca și în ce temei legal autoritățile Moldovei erau obligate să acționeze, dar, după cum a fost pretins, au omis să facă acest lucru. Bazîndu-se pe acestea, Curtea consideră că autoritățile Moldovei nu pot fi considerate responsabile pentru omisiunea executării hotărîrii judecătorești din 1988.

62. Rezultă, că această plîngere este incompatibilă *ratione personae* cu prevederile Convenției, Articolul 35 § 3 din Convenție și trebuie să fie respinsă în temeiul Articolului 35 § 4.

2. Neexecutarea hotărîrii judecătorești din 27 martie 2003

63. Curtea menționează că această plîngere nu este vădit nefondată în sensul Articolului 35 § 3 din Convenție. Ea în continuare menționează că nu este inadmisibilă din orice alte motive. Urmează, astfel, să fie declarată admisibilă.

B. Fondul

1. Susținerea părților

64. Guvernul Armeniei a invocat că refuzul de a admite cererea reclamantului prin care a solicitat recunoașterea și executarea hotărîrii judecătorești din 2003, nu a violat drepturile reclamantului în temeiul Convenției. În particular, el a invocat că subiectul hotărîrii judecătorești din 2003 era identic cu cel din hotărîrea judecătorească din 1988 și, în consecință un astfel de refuz era legal, deoarece se baza pe Articolul 55 (c) din Convenția de la Minsk și alte norme legale naționale. În acest sens, Guvernul Armeniei a pretins că prevederea sus-menționată a Convenției de la Minsk era o exprimare a principiului *res judicata* al cărei condiții aplicate prezentei cauze, la fel ca înaintea de hotărîrea judecătorească din 2003, exista deja o hotărîre judecătorească definitivă adoptată între aceleași părți, pe aceleași motive și avînd același obiect.

65. Reclamantul a menținut că obiect al hotărîrilor judecătorești din 1988 și 2003 era diferit. În particular, prin hotărîrea judecătorească din 1988 lui i-a fost acordat numai sume lunare pentru îngrijire medicală și hrană suplimentară, în timp ce prin hotărîrea judecătorească din 2003, Urartu S.A. a fost dispusă achitarea în beneficiul său 17,884 dolari SUA pentru costul medicamentelor, protezelor, servicii naționale, tratament în stațiune, așternut de pat, un automobil, reparația lui semnificativă și combustibilul, precum și costurile pentru serviciile unui maser.

2. Aprecierea Curții

(a) Articolul 6 § 1 din Convenție

66. Curtea reiterează că executarea unei hotărîri judecătorești pronunțate de o instanță judecătorească este o parte integrantă a unui “proces” în sensul Articolului 6 (a se vedea *Hornsby v. Grecia*, 19 martie 1997, § 40, *Rapoarte de Hotărîri și Decizii* 1997-II). Mai mult decît atît, acolo unde drepturile civile și obligațiile sunt în discuție, Articolul 6 este aplicabil executării atît hotărîrilor judecătorești naționale, cît și străine (a se vedea *McDonald v. Franța* (dec.), nr.18648/04, 29 aprilie 2008).

67. Curtea, în continuare, reiterează că hotărîrile instanțelor judecătorești și tribunalelor trebuie să specifice adecvat motivele pe care se bazează. Articolul 6 § 1 obligă instanțele judecătorești să motiveze hotărîrile sale, însă acest fapt nu semnifică o motivare detaliată la fiecare argument (a se vedea *Hirvisaari v. Finlanda*, nr. 49684/99, § 30, 27 septembrie 2001). Extinderea obligației de a oferi motive poate varia în dependență de natura deciziei și trebuie să fie determinată în lumina circumstanțelor cauzei (a se vedea *Ruiz Torija v. Spania* și *Hiro Balani v. Spania*, 9 decembrie 1994, Seria A nr. 303-A și 303-B, § 29 și respectiv § 27; și *Fomin v. Moldova*, nr. 36755/06, § 24, 11 octombrie 2011).

68. Revenind la circumstanțelor prezentei cauze, Curtea observă că, prin decizia definitivă din 27 martie 2003, Judecătoria s. Ciocana a admis pretenția reclamantului împotriva S.A. Urartu, acordîndu-i suma totală de 17,884 dolari SUA. În conformitate cu prevederile Convenției de la Minsk, hotărîrea

judecătorească din 2003, în temeiul unei cereri exequatur, a fost obiect al recunoașterii și executării de către autoritățile din Armenia. Astfel de cerere a fost depusă de reclamant, prin intermediul MJM, împotriva MJA la 1 septembrie 2003 (a se vedea 34 *supra*). La 4 martie 2004 Judecătoria s. Erebuni și Nubarashen din Erevan a admis cererea. Cu toate acestea, la 23 aprilie 2004 Curtea Civilă de Apel a reexaminat cererea și a respins-o. Hotărînd astfel, a făcut referire la hotărîrea judecătorească din 1988 și a citat Articolul 55 (c) din Convenția de la Minsk, astfel, indicînd că a existat anterior o hotărîre judecătorească definitivă, și anume hotărîrea judecătorească din 1988, adoptată între aceleași părți, pe aceleași motive și avînd același obiect (a se vedea § 38 *supra*).

69. În acest sens, Curtea observă că, în timp ce principiul care a stat la baza respingerii cererii reclamantului nu este în sine, nemotivat, însă este modul în care a fost hotărît de Curtea Civilă de Apel, la care Curtea vrea să atragă atenția. În particular, decizia Curții Civile de Apel din 23 aprilie 2004 conținea numai citarea oficială a Articolului 55 din Convenție, în timp ce nu au fost oferite motive de ce a considerat că hotărîrile judecătorești din 1988 și 2003 aveau același obiect. Curtea menționează că prin hotărîrea judecătorească din 2003 reclamantului i-au fost acordate costurile, *inter alia*, ale serviciilor naționale, așternut de pat și cumpărarea automobilului, reparațiile sale importante și combustibilul. Era, astfel, obligatoriu pentru Curtea Civilă de Apel să indice motivele pentru constatarea că acele costuri făceau parte din categoria îngrijirii medicale suplimentare și necesități pentru un regim alimentar suplimentar acordate reclamantului prin hotărîrea judecătorească din 1988. Prin urmare, în circumstanțe particulare, motivarea nu poate fi privită ca adecvată.

70. Nici Curtea de Casație nu a încercat să remedieze situația, deoarece ea numai a menținut decizia curții de apel, statuînd că apelul reclamantului – în care ultimul a invocat că subiectul celor două hotărîri judecătorești nu era același – era nefundat.

71. Bazîndu-se pe cele menționate, Curtea conchide că modul în care Curtea Civilă de Apel a respins cererea reclamantului cu privire la recunoașterea și executarea hotărîrii judecătorești din 2003, și anume referindu-se oficial la Articolul 55 (c) din Convenția de la Minsk și fără a motiva constatările sale că hotărîrile din 1988 și 2003 aveau același obiect, nu a corespuns cerințelor unui proces echitabil.

72. Astfel, a existat o violare a Articolului 6 § 1 din Convenție.

(b) Articolul 1 din Protocolul 1

73. Avînd în vedere concluziile de mai sus în temeiul Articolului 6 din Convenție, Curtea constată că nu este necesară examinarea separată a aceleiași plîngerii în temeiul Articolului 1 din Protocolul nr. 1.

II. ALTE PRETINSE VIOLĂRI ALE CONVENȚIEI

74. Reclamantul s-a plîns, de asemenea, în temeiul Articolului 6 din Convenție și Articolul 1 din Protocolul 1 că hotărîrea judecătorească din 20 noiembrie 1973 nu a fost executată și că autoritățile Moldovei erau

responsabile pentru neexecutarea hotărîrii judecătorești din 2003. În continuare, el s-a plîns în temeiul Articolului 2 din Convenție că a fost lipsit de dreptul la viață, în sensul unei vieți normale, și în temeiul Articolului 14, deoarece a fost discriminat pentru că motivul neexecutării hotărîrilor judecătorești pronunțate în favoarea sa a constat în faptul că este de origine din Rusia.

75. În lumina tuturor materialelor de care dispune, și în măsura în care subiectele în legătură cu care s-a plîns ține de competența sa, Curtea constată că acestea nu relevă careva violare a drepturilor și libertăților stabilite de Convenție și Protocolalele sale.

III. APLICAREA ARTICOLULUI 41 DIN CONVENȚIE

76. Articolul 41 din Convenție prevede:

“Dacă Curtea declară că a avut loc o violare a Convenției sau protocoalelor sale și dacă dreptul intern al Înaltelor Părți Contractante nu permite decît o înlăturare incompletă a consecințelor acestei violări, Curtea acordă părții lezate, dacă este cazul, o satisfacție echitabilă.”

A. Prejudiciu

77. Reclamantul a solicitat 431,590 EUR în calitate de prejudiciu material și 1,000,000 EUR în calitate de prejudiciu moral.

78. Guvernul Armeniei a invocat că pretențiile reclamantului, atît prejudiciul material cît și moral sunt nefondate și urmează să fie respinse. În continuare, în ceea ce privește prejudiciul moral, reclamantul a omis să demonstreze că a existat o legătură causală între pretinsa violare și prejudiciul solicitat.

79. Curtea observă că a constatat violarea Articolului 6 § 1 din Convenție, urmare a omisiunii Curții Civile de Apel de a oferi motive adecvate pentru respingerea cererii reclamantului cu privire la recunoașterea și executarea hotărîrii judecătorești din 2003. Cu toate acestea, ea nu va specula cu privire la rezultatul procedurilor împotriva reclamantului, dacă instanțele judecătorești ar fi motivate deciziile sale. Prin urmare, nu acordă careva sume cu titlu de prejudiciu material. Pe de altă parte, Curtea consideră că reclamantul a susținut prejudiciul moral în temeiul încălcării Convenției constatate în prezenta hotărîre. Statuînd în mod echitabil, Curtea acordă reclamantului 5,000 EUR.

B. Costuri și cheltuieli

80. Reclamantul nu a prezentat careva pretenții în acest sens.

C. Penalitate

81. Curtea consideră că este corespunzător ca penalitatea să fie calculată în dependență de rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană, la care vor fi adăugate trei procente.

DIN ACESTE MOTIVE, CURTEA,

1. *Declară* în unanimitate, admisibilă cererea în privința Republicii Armenia referitoare la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 2003 și cu majoritate restul cererii inadmisibilă;
2. *Hotărăște* prin cinci voturi contra două că a existat o violare a Articolului 6 § 1 din Convenție;
3. *Hotărăște* în unanimitate că nu este necesar să se examineze separat plîngerea în temeiul Articolului 1 din Protocolul 1, referitoare la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 2003;
4. *Hotărăște* prin cinci voturi contra două
  - (a) că Republica Armenia trebuie să plătească reclamantului, în termen de trei luni de la data la care această hotărîre devine definitivă în conformitate cu articolul 44 § 2 al Convenției, suma de 5,000 EUR (cinci mii euro), plus orice taxă care poate fi percepută, în calitate de prejudiciu moral care va fi convertită în lei moldovenești conform ratei aplicabile la data executării hotărîrii;
  - (b) că, de la expirarea celor trei luni menționate mai sus pînă la executarea hotărîrii, urmează să fie plătită o penalitate la sumele de mai sus egală cu rata minimă a dobînzii la creditele acordate de Banca Centrală Europeană pe parcursul perioadei de întîrziere, plus trei procente;
5. *Respinge* prin cinci voturi contra două restul pretențiilor reclamantului de satisfacție echitabilă.

Întocmită în limba engleză și notificată în scris la 31 iulie 2012, în conformitate cu art. 77 §§ 2 și 3 din Regulamentul Curții.

antiago Quesada
Grefier

Josep Casadevall
Președinte

În conformitate cu Articolul 45 § 2 din Convenție și Articolul 74 § 2 din Regulamentul Curții, opiniile separate ale judecătorilor Gyulumyan, Ziemele, López Guerra și Tsotsoria sunt anexate la prezenta hotărîre.

J.C.M.
S.Q.

OPINIA COMUNĂ SEPARATĂ A JUDECĂTORILOR GYULUMYAN ȘI LÓPEZ GUERRA

1. Noi nu suntem de acord cu concluziile Camerei referitoare la violarea Articolului 6 § 1 din Convenție. Atunci când în temeiul cererii *exequatur*, hotărîrea judecătorească din 2003 a Judecătoriei s. Ciocana din Chișinău era obiect al recunoașterii și executării de către autoritățile Armeniei, cererea a fost examinată și soluționată în trei niveluri judiciare. În acele proceduri, Curtea Civilă de Apel a Armeniei, a casat hotărîrea precedentă a Judecătoriei s. Ereban și Nabarashen, și a decis la 23 aprilie 2004 să respingă cererea reclamantului. Motivul invocat a fost că cererea se referea la chestiuni supuse principiului *res judicata*, implicînd (astfel cum este exprimat în § 68 din prezenta hotărîre) faptul că „a existat anterior o hotărîre judecătorească definitivă, și anume hotărîrea din 1988, adoptată între aceleași părți, pe aceleași motive și același obiect”. Decizia Curții Civile de Apel a fost menținută de Curtea de Casație din Armenia.

2. Avînd în vedere aceste circumstanțe noi nu considerăm că autoritățile Armeniei au violat Articolul 6 § 1 din Convenție cu referire la executarea corespunzătoare a hotărîrii din 2003 a instanței de judecată din Chișinău. Ca răspuns la o cerere de *exequatur*, cu trei ocazii diferite instanțele judecătorești din Armenia au examinat și au judecat pretențiile reclamantului bazate pe apreciererea circumstanțelor cauzei și interpretarea legii aplicabile, atît națională cît și internațională. În examinarea circumstanțelor cauzei, atît Curtea de Apel, cît și Curtea de Casație au constatat că hotărîrea instanței de judecată din Armenia din 1988 și hotărîrea instanței de judecată din Moldova din 2003 s-au referit la același obiect (cu alte cuvinte, compensația pentru îngrijirea medicală suplimentară a reclamantului și alte costuri derivate din vătămările de serviciu), bazîndu-se pe prevederile Articolului 55 (c) din Convenția de la Minsk, care absolvă autoritățile naționale de la recunoașterea și executarea deciziilor instanțelor judecătorești străine în cauzele de *res judicata*. Instanțele judecătorești din Armenia au statuat motivele pentru hotărîrile lor și normele pe care le aplicau, în felul care nu poate fi considerat nici arbitrar, nici nefondat. Această idee este în continuare consolidată prin faptul că compania care a fost considerată responsabilă pentru compensarea stabilită în hotărîrea din 1988 a fost declarată insolubilă și a fost vîndută unei terțe părți, care a fost absolvită judiciar de responsabilitatea achitării datoriilor companiei.

3. Reclamantul nu este de acord cu constatările Curții de Apel și de Casație din Armenia. Însă acest dezacord, bazat pe o interpretare diferită a faptelor, nu este un motiv suficient pentru a revizui aprecierea reală și legală a cauzei examinate de instanțele judecătorești din Armenia, atît cît o astfel de apreciere (ca în prezenta cauză) este rezonabilă și întemeiată pe legislația existentă. Ținînd cont de faptul că instanțele judecătorești din Armenia s-a conformat cu toate garanțiile procedurale a unui proces echitabil de drept (un fapt pe care reclamantul nu l-a negat), Articolul 6 § 1 din Convenție nu prevede pentru Curtea noastră să examineze erorile de fapt sau de drept comise, după cum se pretinde de instanțele judecătorești naționale în constatările lor.

OPINIA COMUNĂ SEPARATĂ A JUDECĂTORILOR ZIEMELE ȘI TSOTSORIA

1. Noi am votat pentru constatarea violării Articolului 6, împotriva inadmisibilității restului cererii și împotriva respingerii pretențiilor de satisfacție echitabilă. Noi putem să urmărim motivarea majorității în constatarea violării Articolului 6 în această cauză, dar considerăm că aceasta nu acoperă integral problema impusă de cauză în întregime.

2. În primul rând, reclamantul a beneficiat de o hotărâre definitivă a Judecătorie de sector din Erevan din 1988, recunoscând dreptul său la un număr de sume bănești globale și de asemenea, la sume lunare de la Fabrica de carne rezultate din vătămări legate de serviciu susținute de el, care a constituit cauza dizabilității ulterioare. Fabrica a achitat sumele bănești pînă în anul 1992. În anul 1997 fabrica a fost declarată insolubilă și compania debitoare a fost absolvită de la achitarea oricăror datorii, în conformitate cu secțiunea 34 din Legea cu privire la insolabilitate. Noi menționăm că Hotărârea Guvernului din 1992 prevedea că în cazul lichidării unei companii, succesorul legal trebuie să achite datoriile; în cazul în care nu există succesor, autoritățile sociale de stat trebuie să achite sumele bănești. Această Hotărâre a fost în vigoare pînă în august 2004. Mai mult, Armenia și Moldova erau părți la Acordul de la Moscova, Articolul 7 al căruia prevede: “În cazul lichidării întreprinderii responsabile pentru prejudiciul cauzat unui lucrător și în absența unui succesor legal, Partea Contractantă pe al cărei teritoriu întreprinderea a fost lichidată trebuie să garanteze compensarea prejudiciului pentru astfel de lucrători în conformitate cu dreptul național.”

3. În 2001 reclamantul, acționînd prin intermediul Ministerului Justiției al Moldovei și referindu-se la Acordul de la Moscova, a solicitat autorităților din Armenia să execute hotărârea judecătorească din 1988. Urmare a unui schimb de corespondență, în 2002 Ministerul Justiției al Armeniei a informat Ministerul Justiției al Moldovei despre insolabilitatea Fabricii de carne și absența unui succesor legal. Urmează să se menționeze că acest răspuns a fost expediat la momentul în care Ordonanța Guvernului din 1992 era încă în vigoare. După cîțiva ani de corespondență între reclamant și numeroase autorități din Armenia, în 2006 Ministerul Munci din Armenia a anunțat că reclamantul ar fi putut depune o cerere în vederea primirii finanțării din bugetul Statului, după cum era prevăzut în Ordonanța Guvernului din 1992. Din moment ce a omis să facă acest lucru, la acest moment el ar trebui să se plîngă despre situația aceasta instanțelor judecătorești naționale.

4. Camera consideră că din moment ce procedurile de insolabilitate s-au încheiat în 1997 plîngerea reclamantului cu privire la neexecutarea hotărîrii judecătorești din 1988 decade din jurisdicția Curții *ratione temporis*. Noi nu suntem de acord cu această apreciere. Neexecutarea unei hotărîri este o situație continuă pînă la anularea hotărîrii sau modificarea acesteia în alt mod de instanțele judecătorești relevante (a se vedea *Sabin Popescu v. România*, nr. 48102/99, § 54, 2 martie 2004). Rezultă că aceasta nu este situația în prezenta cauză, și nici decizia cu privire la insolabilitatea companiei nu poate fi considerată o astfel de anulare, deoarece Armenia era obligată, afît în termenii legislației naționale cît și Acordului de la Moscova, să asigure compensarea prejudiciilor cauzate pe teritoriul său persoanelor angajate acolo. Camera face o distincție vagă între lichidare și insolabilitate în această cauză. Chiar dacă admitem că poate fi făcută o astfel de distincție, obiectul și scopul Acordului de la

Moscova trebuia să fie apreciat în mod corespunzător de autoritățile Armeniei. În 2001 Ministerul Justiției din Armenia ar fi trebuit deja să cunoască la care autoritate cererea reclamantului urma să fie transmisă, sau, dacă considerau că reclamantul ar fi trebuit să continue procedurile în fața instanțelor judecătorești din Armenia, ele trebuiau să-l informeze în modul corespunzător. Abia în 2006 autoritățile din Armenia au statuat că era prea târziu ca reclamantul să primească compensații din partea autorităților sociale. Acest răspuns nu prea are sens, deoarece reclamantul a comunicat cu autoritățile din 2001.

5. Camera a menționat corect în § 57 că nu putem determina cu siguranță statutul procedurilor de lichidare sau de insolvență în privința Fabricii. În același timp, Curtea a apreciat întotdeauna acțiunile Statului în procedurile de neexecutare, inclusiv obligația de a avea legislație corepunzătoare și clară care permite executarea hotărârilor judecătorești. Noi considerăm că executarea hotărârii judecătorești din 1988 era suficient de problematică și dificultățile erau imputabile Armeniei. O chestiune majoră, de asemenea, se referă la conformarea Armeniei cu obligațiile sale internaționale în temeiul Acordului de la Moscova. Reiese că problemele reclamantului persistă și că procedurile care au condus la adoptarea hotărârii judecătorești din 2003 nu a fost de ajutor, chiar dacă sunt relevante hotărârii judecătorești din 1988 în privința căreia Camera a constatat o violare a Articolului 6; aceasta rămâne neclară. Din toate aceste motive noi considerăm că a existat, de asemenea, o violare a Articolului 6 cu referire la neexecutarea hotărârii judecătorești din 1988.